

TOORĒTĒT NYĒĒ CHŌŌNĒĒ BARAK

Toorētēēt Nyēē Chōōnēē Barak

“Toorētēēt nyēē chōōnēē barak” ku kērēy-wēēkaab Siruutēkaab Yēyiin chēē nāmē keey chēē /kikiiruruuch kubeetaatee kiyēē ng'āloo-lēē ām komoswookik chēē tēērchiintōōs ām Biibilyaa. Āyēnchiintōōsii kule ng'aleek chēē kārōomēch miisin kurubta keey Biibilyaa ku Biibilyaa nkityo.

“Chōōnēē Barak” :ng'ālyoontēētaab Yēyiin nto kubooyiit man yēētyēēchinē biiko choo chēēng'ē churtaayeet. Yoo rēēnyē keey :chiito, bakaakta ng'ōōkiswookik kuchāmchinē Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō kōōbuur āriinyii, mākōōboorchi keey :Yēyiin chiichooto kārōomin. Yoo kēēyēnēē mooyēēnyii tukul kule kārārōokiintēēt :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō, mākōōkoochi :Mokoryoontēēt ng'erekweekyii nkit āk kaalyeet mukuulēytaab chiichooto iyēnchinē inee. Kyaakas :anii ng'aleechu ān kēnyiiitaab 1937 ānkyāāng'ērēkyi sinēnto nyēē wuu nyiitēnyii kēēboontē keey Yēyiin kuchakee yooto. Āmwoowuung' ikoochi inee soboonng'uung' kuyēk Kārārōokiintēēng'uung' ānkuyēk Mokoryoontēēng'uung' ra, yoo toombo iyey kuu nyooto.

—Wāātsōōn Goodman 1920-2002

Kiiboorwēēch :Yēyiin kule chāmēēch kuuyu ānkoo kikēēchoolwookēnootiin kime :Kāārāroo-kiintēēt kubo acheek. —Rooma 5:8

Yooto kikiikuriik :bēsyēēt nyēē /kyoomēē Saa-kweetaab Keeytaayeet. Kiinkēt :Yēesu kule kikii-kuyityi :āsiiswēkyii chēē makung'eetee kōōrooni ānkuwo wōlēē mii :Kwaan. Kichāmē biikyii choo kiboontē keyy kwaak. Kichāmē kuu nyooto ākoy tabanta. —Yoowaana 13:1

Māmii :chamateet nyēē wōō kusiir yoo kēēnēm keyy :chiito kume kubo chōōrōōnuutēkyii. —Yoowaana 15:13

Kōōbēruurook ānkukōōnook kaalyeet :nkinee Yēesu Kiriistō nyoo inee mwooytooyiintēēt nyēbo man, anku inee nyēbo taay /kiing'ēētēē meet ānku inee :nyēē bāwu bāytooyik ām kōōrēēt. Itōrōōroot :Yēesu nyoo chāmēēch ankiwasta korotiikyii sukootyaakteeneech ng'ōōkiswookikyoo. —Ng'oong'uutyēēt 1:5

Kicham :Yēyiin kōōrooni miisin kut kukōōn lakwanyii nyooto akeenke baateey sukung'eet :chii ake tukul nyoo koosēē keyy lakwanaa mēēbērē mākubot, nteenee mākunyōōr soboontaab kibchuulyo. —Yoowaana 3:16

Kichōōnchēēch :Yēyiin kēny ānkumwoowēēch kule, “Man, āchāmook ākookoy, kunyi āchuutunēēnook chamateenyuu.” —Yeremyaa 31:3

2 Kerkeey :Yēesu Kiriistō Yēyiin

Ām taayta, kimiitē :Ng'ālyoontēēt. Kiboonto keey :Ng'ālyoontoonoo āk Yēyiin. Ki Yēyiin :Ng'ālyoontoonoo. Kichākuyēk :Ng'ālyoontoonoo chii, ānkēēming'tē keey. Kichāmē biich kutukul ānkiboonto manta. —Yoowaana 1:1 āk 14

Kiyēyākiis :ng'aleechu tukul sukuyityiin :ng'aleechaa kimwooyē :Yēyiin kubununēē ng'ālooltooyiintēēt ake kule, “Mākunyikisiit :ārung'oonoo ānku mākusich wēero nyēē +mākēēkuurēē Ēmānwēēl. (Ibooru :kaaynaani bo Ēmānwēēl kule ‘Kēēboontē keey Yēyiin.’)” —Mataayo 1:22, 23

“Āyēku :anii kiy akeenke āk Baaba.”

—Yoowaana 10:30

Kuwālchi :Yēesu kule, “So, Filibō, kōōkiibuurtē keey nyi kooy āmānēēnkētoo. Chiito nyoo kaakukasa ku kaakukas Baaba. Imuuchē imwaay kule nee kule āboorwook :anii Baaba? So, -mēechāmtooy :inyiing' sōō nee kule, āmiitē :anii wōlēē mii :Baaba ānkumii :nkinee wōlēē āmiitē :anii? Mākwoonēē :ng'aleek choo kyāāmwoowook kāāsōōtēywēēkyuu. Nteenee kwoonēē wōlēē mii :Baaba ānkuyēyē yiisyēēnyii kubuntēēnoo.”

—Yoowaana 14:9, 10

Lakwataab Yēyiin :Yēēsu 3

Yoo kachamta :chii kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu, ku akeenke :chiichoo āk Yēyiin.

—1 Yoowaana 4:15

Kukētyi :malayikaanaa kule, “Mākōōsuuchiing' :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ām Barak ānkōōnyikiisiing'. Leekweet nyoo +/mākēēsich kuchōōnēē wōlēē mii :Yēyiin ānku +/mākēēkuurēē Lakwataab Yēyiin.”

—Luuka 1:35

/Kēēsikwēēch leekweet, /kēēkōōnēēch wēeriit nyēē mā kubāytooyiis. +/Mākēēkuurēē Kiirwookiintēētaab kwong'uut, Yēyiintēētaab kāāmuukēywēēk, Baaba nyēbo Ākookoy, ānku Moko-ryoontēētaab tāloosyēēt.

—Isaaya 9:6

Kutākung'āloolē :Bētērō, kuchō :boolteet nyēē kiiluuwu ankoolaambuuch icheck /ānkēēkuur ām booltaanaata kule, “Lakwanyuu :nyi nyēē āchāmē ānkāāng'ērēkyinē. Okas kiyēē mwooyē!”

—Mataayo 17:5

Kuteebee :chiichoo Yēēsu kule, “Imwoowo, ng'oo :nyooto, oō, boontēēt, saakaasee keey?” Kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, “'Keekas [Lakwataab Yēyiin] ra, nto yu anii nyi āmiitē āng'ālooluung'.”

—Yoowaana 9:36, 37

Kiiboornēē keey :Yēyiin Yēēsu Kiriistō kutukul.

—Kolosaay 2:9

4 Mwoowēech :Yēesu kule Ng'oo Inee

Nteenee kutas taay :Yēesu kumwooy kule, “Ō-kwoonēē :akweek ng'wēnyuuni nto anii āchoonēē barak. Ōbooyē :akweek kōōrooni nto anii -māa-booyē kōōrooni.” Kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “Āmwoook manta, kutoombo /kēēsich Abraam ku :anii nyiitēnyi.” —Yoowaana 8:23 āk 58

Yooto kumwooy :koorkoonoo kule, “Ānkētē kule mā kuchō :Kāārārookiintēēt” (nyoo /kēēkuurē kule Kiriistō). “Yoo kāchō :Kāārārookiintonoo mā kōōboorwēech kiy ake tukul.” Kuwālchi :Yēesu kule, “Nto anii nyooto āmiitē āng'āloolung'.” —Yoowaana 4:25, 26

Kumwooy :Yēesu kule, “Anii āmnyoontoonooto kōōnu soboonto. Chiito nyoo kāchō wōlēē āmiitē ku mā-āmē :kēmēy. Nto chii nyoo keekaaseenaa keey ku mēēbērē makwaam :melela.” —Yoowaana 6:35

Yoo tāāmiitē, āyēku lēbkēēyyēētaab kōōrēēt.
—Yoowaana 9:5

Ōkuuroo kule, ‘Kāānēētiintēēt’ nto kule ‘Mokoryoontēēt.’ Wuu nyooto kuuyu man āwuuyē nyooto.
—Yoowaana 13:13

Kiwālchi :Yēesu kule, “Anii :kēēlto. Anii :manta ānku anii :soboonto. Māmii :chii nyēē wēētii Kaab Baaba yoo kāmābuntēē wōlēē āmiitē.”
—Yoowaana 14:6

Ng'aleekaab Kwong'uut alak 5 chēē Kiyey :Yēēsu

Ām yooto kumwooy :Yēēsu kule kōōbuur :biiko ng'wēny wōlēē bo saatyēet. Nto miitē yoo kumam mukaatiinekēy muut āk burburiinēkēy āyēēng' ankukas barak kubirchi Yēyiin kōōnkōy. Nto yityo kubcheyaabchey mukaatiinek. Yooto kōōkoochi rubiikyii mukaatiinechaa kubchēchinoot biiko. Kyoomiis :bichoo tukul ānkōōbiyoo-
ng'iis. Nto yu kēēruruuchoot :rubiik āmiik chēē kiituuchaat :bichoo kunyiy :āmiichoo kērēboonik taman āk āyēēng'. Kyaam āmiichu :murēnik chēē kiyitē kisyēērōōk muut, /kumānāākiiyiit chēē-
byōōsōōk āk lēēkōōk. —Mataayo 14:19-21

Yu kakas :biiko alake āyēēnku chēē kikōryootiin ānkikiibuurēē kēēlto komos kule miitē kukēēytooy :Yēēsu kukuurchi barak kule, “Bāytooyiintēēt nyoo bo Kōōtaab Tāwuti ankiiriireeneech!” Ām yooto kōōyyo :Yēēsu ānkukuur bichooto kikōryootiin kumwoochinē kule, “Ōmāchē āyēwook kiy nee?” Kuwāl :biikēy kule, “Mokoryoontēēt, kēēmāchē keekaste.” Cham kukāsyi :Yēēsu bichoo kiisayta ānkutiiny koonyekwaa. Kukasta :bichoo areet akeenke ankurub Yēēsu.

—Mataayo 20:30 āk 32-34

6 Yēyiintēēt :Yēesu Kiriistō ānku Mokoryoontēēt

Inee (Kiriistō) nyēē kiyēyē kiy ake tukul nyoo miitē barak āk nyoo miitē ng'wēny, choo /kēēkāsē āk choo -/mākēēkāsē, bāytooyik āk mokorēēnik, choo bāytooyiisyē ām kōōrēēt barak āk choo bo kāāmuukēywēēk. Kiyēyē :Kiriistō tukuuk tukul kuyēchinē keey. —Kolosaay 1:16

Chooto tukul ku mākōōtōrōōrē Baaba Yēyiin kumwooyē kule Yēesu Kiriistō Mokoryoontēēt. —Filiibi 2:11

King'āloolchinē :Yēyiin kēny mbo kuuko ām kēēlwookik chēē chaang' kubununēē ng'ālooltooyikyii, nteenee ām bēsyōōsyēchu bo lēt king'āloolwēēch kubununēē lakwanyii nyēē kiikurōōbchi kiy ake tukul. Lakwanaataa nyēē kiyēyēē :inee kōōrēēt barak āk ng'wēny. —Iburaaneek 1:1, 2

Kimwooy :Bētērō kule, “Kunyooy, kukas :biikaab Isirāyēēl tukul ng'ālyoontooni: Kiyey :Yēyiin Yēesu nyiitēnyi kyōōkwērtoochi :akweek murtooywoontēēt kuyēk Mokoryoontēēnyoo ānkuyēk mbo subak Kāārārōokiintēēnyoo.”

—Yēyuutēk 2:36

Kime :Kāārārōokiintēēt ankung'eetee meet sukuyēk Mokoryoontēētaab choo kiikubēk āk choo sobtōōs. —Rooma 14:9

**Yēesu Kiriistō :nyēē Itilchin
Biiko Tukul Ng'aleek**

7

Ara, ii, ām nee yu itilchinē ng'eetaabiya ake ng'al? Nto imōōntoochinē nee ng'eetaabiya ake? -'Mēēnkētē kule +/mābākiiyyoong'tēēnēēch tukul taayeetaab Yēyiin /ānkiitiilwēēch ng'aleek.

—Rooma 14:10

Ām taayeetaab Yēyiin āk nyēbo Yēesu Kiriistō nyoo māchākōōtilchi ng'al biiko choo sobtōōs āk choo kiikubēk, ākoo mbo subak ām taayeetaab chōōnēētaab bāytooyiisyēēnyii, āmwoowuung' kule, i-āmtooy ng'ālyoontēēt kwaak.

—2 Timōtēēwō 4:1

“Yoo chōōnii :Chiitaab Barak ām wōōyinnyii ku Bāytooyiin kuboonto keey Malayikaanik tukul, +mākōōbuurēē ng'echereenyii nyēbo bāytooyiisyēēt. +/Mākiiruruukyi yooto biiko tukul taayeenyii ānku mākōōbēēsyo biiko kuu yoo ibēēstōōs :ākiintēēt kēēchiirēk ākoo ng'oroorik.”

—Mataayo 25:31, 32

Bēsyoonoo bo tabanta mākōōtilchi :Yēyiin biiko ng'aleekwaa choo wunyootiin kubununēē Yēesu Kiriistō kuu wōloo mwooytooy :lōkōōywēchu ā-āmtooy.

—Rooma 2:16

“Kiinkāloonwēēch kule kyoomchinootē biiko ānkiiboorchinootē kule inee nyooto kiikukwey :Yēyiin nyēē mākōōtilchi ng'aleek choo sobtōōs āk choo kiikubēk.”

—Yēyuutēk 10:42

Wālāng'unēēt Kubununēē Kiriistō Baateey

Anii :kurkeet. Chiito nyoo kābuntēēnoo anii
+/makiiraraach. Mākuwēētii akeeteet ānkurōōtu.
—Yoowaana 10:9

Kiwālchi :Yēēsu kule, “Anii :kēēlto. Anii :manta
ānku anii :soboonto. Māmii :chii nyēē wēētii
Kaab Baaba yoo kāmābuntēē wōlēē āmiitē.”
—Yoowaana 14:6

Kiyooto nyēē āmwoowook kule +mōōbēku
kubo ng'ōōkiswookikwook ānkumōōbēku ām
ng'ōōkiswookichoo yoo kamookaasee keyy kule
anii nyooto.
—Yoowaana 8:24

Yu keewaany :Yēēsu yiisyēēt nyoo kichōbchinē
:Kwaan, kōōkoochi biiko choo ikoosēē keyy inee
soboontaab kibchuulyo.
—Iburaaneek 5:9

Choolwookēnoot :chii ake tukul nyēē -mēēmuu-
chē kuyityi churtaayeetaab Yēyiin. Kiikucham-
teech :Yēyiin kule kēēchurtootiin kubo Kāārāroo-
kiintēēt Yēēsu nyoo kiwālāng'unēēnēēch soboon-
nyii kootyaakteech.
—Rooma 3:23, 24

Kunyoo imuuchē nanyuun :Yēēsu kooraraach
biiko kuchurta choo kwoonii wōlēē mii :Yēyiin
kubuntēē inee kuuyu soboot :inee ākookoy ānku-
soochinē bichooto.
—Iburaaneek 7:25

“Māmii :chii ake tukul ām kōōrēēt kumukuul
nyēē kiikōōkoochi :Yēyiin biiko nyēē yēyē /kiira-
raach chii, nteenee Yēēsu nkit.” —Yēyuutēk 4:12

Kiriistō Baateey

Nteenee, kiikuyeyaak :Yēyiin ōbooyiitu Kāārārōokiintēēt Yēēsu ānkiikuyibwook :Yēēsu ng'oomnānēēt kuchōōnēē wōlēē mii :inee. Yēyēēch :ng'oomnānoonoo keechurte ām taayee-taab Yēyiin kēēyēku cheechii, kēētililiitu, ankootyaaktech. —1 Kōōriintō 1:30

Ōbirchinē Baaba kōōnkōy nyoo kiyēyook ō-noomnyē āk biikaab Yēyiin alak oyemte :tukul lēbkēēyyēētaab Kaab Yēyiin. Kiikōōnēmu-nēēnēēch :Yēyiin wōlēē miitē :bāytooyiisyēētaab mēēnānēēt ānkōōwuuchēēch bāytooyiisyēētaab lakwanyii nyoo chāmē. Lakwanyii nyiitēnyi nyoo kiyēyē /kiityaaktech ānkēēnyōōwēēch kaat ām ng'ōōkiswookikyoo. —Kolosaay 1:12-14

“Kunyi, kyāāchōōnii :anii, Chiitaab Barak, chāāchēēng'ootē ānkuchāārāroochootē biiko chēē kiikubootyo.” —Luuka 19:10

Kityēēn tyēēnto nyēē lēēl nyēē mwooyē kule, “Iyemaat inēmu kitaabuunaa ānkiibōtōt tukuu-choo /kikeemaalee kuuyu /kikeebakachiing' iwaste korotiikuuk sii-ālchi Yēyiin biiko kukwaa-nee kuutuweek tukul, aroosyek tukul, bō-rōryōōsyēk tukul āk yēēmōōsyēk tukul.”

—Ng'oong'uutyēēt 5:9

Kaararaacheetaab Korotiikaab Kiriistō

Kunyoo kuu yoo /kookeechamteech kule kēechurtootiin kuuyu kiwasta :Yēesu korotiikyii, ma-kooraraacheeneech sōō :Yēyiin nyēē tyaa kubununēē lakwanyii ku mēēng'woonchēēch!

—Rooma 5:9

Kiikuwālāng'wēēch :Kāārārōokiintēēt ām korotiikyii choo kiwasta nto yooto ku /kōōkēēnyōōwēēch kaat ām choolwookātēēnyoo. Chāmēēch sōō :Yēyiin nyēē tyaa!

—Ēfēēsō 1:7

Korotiikwaanii chu chēbo kiirootyēet chēē +/makeewasta /sikēēnyōōchi kaat biiko chēē chaang' kubo ng'ōōkiswookik. —Mataayo 26:28

Ōnkētē kule /mānāākēēwālunēēnook tukuuk chēē wuu feetaanik nto taabuun choo bootōōs, nteenee kiwālunēēnook :Kāārārōokiintēēt korotiikyii chēē māmii kiyēē kiwuuyē sōōng'ēētyēē ātēbuutēchoo ki mābo laat choo kibo mbo kuu-koong'. Yoo kiwāstooy :inee korotiikyii, kikerkeey mēēnkich nyēē tiliil ānku lubkoob.

—1 Bētērō 1:18, 19

Nteenee, yoo kēēbēsyētootēē lēbkēēyyēēt, kuu yoo mii :Yēyiin lēbkēēyyēēt, kēēyēku kiito akeenke, ānkōōwuuntoowēēch :korotiikaab Yēesu ng'ōōki ake tukul. —1 Yoowaana 1:7

Yoo Keekaasee Keey
:Chii Kiriistō +/Makiiraraach

11

Amwooyē kuu nyooto kuuyu Yēyiin nkityō nyēē yēyē /kiiraraachaak kuuyu kyōōkoosēē keey inee. Mēēbērē kyōōbirtoochi nkur nteenee kiy :nyoo nyēē rōōbu :Yēyiin ām chamateenyii nkit. Kunyoo mang'asee keey :chii kule /kikiiraraach, kuuyu mēēbērē kibirtoochi kiyoo nkur.

—Efeesō 2:8, 9

Kunyoo, kuu yoo /kookeechamteech kule kēē-churtootiin kuuyu kiikoosēē keey Yēesu, /kōōkii-choomnyēēch āk Yēyiin kubununēē Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō.

—Rooma 5:1

“Māchāktōōs iyēnchi Mokoryoontēt Yēesu. Yoo !keeyey kuu nyooto, +/makiiraraachiing' āk kang'uung' ku mukuul.”

—Yēyuutēk 16:31

Wuu nyooto, kuuyu chii ake tukul nyoo bo Yēyiin ku kiikubiirta miyootyēēt nyēē mii kōōrooni. Yoo kakiikaasee keey Yēyiin, +mākiibēl kōōrēt.

—1 Yoowaana 5:4

Am yooto kuteebee :biiko Yēesu kule, “Ara, kēēyēyē kule nee sikēēwuulyēē yiisyēētaab Yēyiin?” Kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “Yiisyēētaab Yēyiin ku nyi: okaasee keey chiichoo kiiyooku :inee.”

—Yoowaana 6:28, 29

Nteenee /kikeesir ng'aleechu, soochamte kule Kāārārookiintēt :Yēesu anku Lakwataab Yēyiin nyēē yoo kookaasee keey +mōōnyōōru soboonto ām kāāmuukēywēēkyii.

—Yoowaana 20:31

Kusilākoy :Yēyiin nyoo kwaaniitaab Mokor-
yoontēēt Yēesu Kiriistō. Yēyiin ku Baaba nyēē ri-
rēē biich ānkusooysooyē biich ām kēelwookik tu-
kul. —2 Kōōriintō 1:3

-Mākēēboontē Yēyiintēēt ake nyēē wuu inyiing'
nyēē nyōōchinē kaat ng'ōōkisto ānkumētooy
chōōlwookātēētāab biikyii choo kiikung'ēt.
-Mēēnāmē inyiing' nyēērunāt ākookoy kuuyu
ichāmē iriirēē biich. —Miika 7:18

Wōō :kiisayng'uung' kukeeytee barak ānku wōō
:manta nyeeng'uung' nyēē yitē wōliin bo boolik.
—Tyēēnwookik 108:4

-/Mākiimukuusēēch kuuyu chāmēēch :Yēyiin
miisin āmākustooy :kiisaynyii. Riirēēnēēch :Inee
ām bēsyō ake tukul yoo kayyeech. /Kiikoosēē-
niing' keey miisin. —Riirik 3:22, 23

Riirēē :Yēyiin biiko choo iywēyē inee miisin
kuu yoo kooy :barak kukeeytee kōōrēēt ng'wēny.
Chāmē :Yēyiin bichoo iywēyē inee ākookoy,
ānkōōrāroochē mōchōkōrōōnikaab bichooto.
—Tyēēnwookik 103:11, 17

Kiiraraacheech āmēēbērē sōō kule kuuyu kikēē-
yēyē tukuuk chēē churtootiin, nteenee kubo riiri-
kyii chēē kiriireeneech. Kiitiliilēēch yoo /kikēēsi-
chēēch subak ānkēēnyōōru soboonto nyēē lēēl ām
kāamuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin.
—Tiitō 3:5

Mwooyē :Yēyiin kule, “Okwaa ra kuunyi, ankoo-kany kiiisoot :tukul, ānkoo kusālootiin :ng'ōōki-swookikwook kule lib, ku makuleelakiitu kuu kweyaanteet, ānkoo ku ārroonēch kuu koroti, ku mākusiirwooniitu kuu sabureeb kēēchiir.”

—Isaaya 1:18

Mwooyē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk mureryaantaanaa kule, “Chōō!” Kumwooy :chii ake tukul nyoo kāsē ng'aleechu kule, “Chōō!” Nto nyoo āmē melelta, kuchō; nto nyoo mächē, kunyōōr bēēkaab soboonto choo /kēērōōbtooy buch.

—Ng'oong'uutyēēt 22:17

Kikāsē :bichoo miisin bēsyēētaab lētuut yoo /kimakyaam Saakwaanaa kibo Kēryōōn. Kiiyyo :Yēēsu bēsyoonooto ānkumwooy kukas :chii ake tukul kule, “Chii nyoo āmē :melelta, kuchō wōlēē āmiitē.”

—Yoowaana 7:37

Yu kakas :Yēēsu kiyēē kiyey :rubiik, kunyēērchi, ānkumwoochi kule, “Ōbāroochi lōkōchoo minkēēch kukwa wōlēē āmiitē, -mooraany kuuyu biiko chēē wuu chuutēchu :chēē iwutē Bāytooyiisyēētaab Kaab Yēyiin.”

—Māarkō 10:14

“Okwaa wōlēē āmiitē :anii akweek tukul choo ōchoosyootiin ānkunyikisyook :tukuuk sāmūung'wook.”

—Mataayo 11:28

**14 Mēebērē Lōkōkaab Yēyiin
:Biiko Tukul**

Mii ng'ālyoo yu nyēē /kiinkētēē kule lōkōkaab Yēyiin :chu, nto chuut ku bo Mng'ōōkisyoontēēt. Ng'ālyoontoonooto ku nyi: Chii ake tukul nyoo māyēyē kiyēē mächē :Yēyiin, ku mā bo :nyoo Yēyiin. Wuu mbo nyooto ām chii nyoo mächāmē ng'eetaab kaamet. —1 Yoowaana 3:10

Nto biiko choo intōōchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin, ku lōkōkaab Yēyiin :choo. Mēebērē kyōōnyōōru Tāmirmiryēēt nyēē kiyeyaak subak ōyēku motwoor ānkōōmuuyē nteenee kyōōnyōōru nyēē kiyeyaak ōyēku lōkōkaab Yēyiin. Tāmirmiryōōnoo nyēē yēyēēch kēēkuur Yēyiin kule 'Baaba.' —Rooma 8:14, 15

Ōbēērē keey ānkōōtililiitu kuu lōkōkaab Yēyiin chēē mātinyē leles ām kōōrooni bo chukurāt āk biich chēē choolwookēnootiin. Ōluuwu ām kōōrooni kuu asiis. —Filiibi 2:15

Kunyoo mwooyē :Mokoryoontēēt kule “Osatee keey bichoo amoonam kiy ake tukul nyēē mā tiliil.” Mwooyē subak :Yēyiin nyoo bāwu kiy ake tukul kule “+Māāyēku kōōn ānku +mōōyēku :akweek lōkōkyuu.” —2 Kōōriintō 6:17, 18

Nteenee mii :alake chēē kitaach chiichooto ankookaasee keey. Kichāmchi :inee bichoo kuyēk lōkōkaab Yēyiin. —Yoowaana 1:12

Tookunootiin :yēyuutēkaab chii nyēē muchāsiin. Ng'aleechooto ku martaayeet, yoo kātuuyo biiko choo mānāākōōmutiis ākoo tiibin, yoo kātuuyo biiko choo kiikōōmutiis ākoo kooruukaab biiko alak nto tiibin, yoo /kēēkutunkyinē tukun chēē /kēēkusē, ng'aleekaab sookēyēēk, wēchēētaab keey, wookuutyēēt, yoo mēēchinē ake :moo kubo kiyēē boonto :ake, nyēērunātēēt, yoo /kēēmākyinē keey ng'al chēē kāroomēch, bcheyeetaab keey, kaankweleet, tuuyintaab moo, bōōkitēēt, yoo /kyoomē sookwoonuut kut bākiikēēytēē, āk alak chēē kerkeey āk chooto. Lēyyē, āmwoowook kule ōriib keey kuu yoo kyāāmwoowook kule mānyōōru ātēbto ām bāytooyiisyēētaab Kaab Yē-yiin :choo karub ng'aleechu. —Kalaatya 5:19-21

Okany kēēminyē soboonto nyēē chuulaat kuu wōloo wuunto bēētut. Otayee keey sookwoonuut choo ō-āmē kut bōōkēēytēē āk mbo bōōkitēēt, martaayeet, nto ng'aleek alak tukul chēē rubtooy keey āk martaayeet. -Mōōwookuutōōsii nto ōtuu-yiityinē keey moon. Nteenee, ōluumē keey Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō āmōōyēnchi muchastaab ātēbuutēkwook bo ng'ōōki.

—Rooma 13:13, 14

Ibērbēērē biich :tiifaayiik ānkōōng'ēētē :may wōōrōōr, -māboonto ng'oomātēēt :chiichoo kamaas :tukuuchoo.

—Ātiintonik 20:1

16 Māyēmē Yoo Sikēn :Chiito Buch

Kuwālchi :Yēesu kule, “ ‘Icham Mokoryoontēēt Yēyiintēēng'uung' ām mooyēēng'uung' tukul, mukuulēyng'uung' tukul, ākoo kāāsōōtēywēēkuuk tukul.’ Kiruutyēēt nyiitēnyi nyēbo taay ānku wōō ām tukul.” —Mataayo 22:37, 38

Yu katas taay :Yēesu ākoo baannyii, kulābāt :chiito ake ānkukutuny ām taayeenyii ānkulē, “Kāānēētiintēēt! Ikaraam inyiiing'. +Maayey nee sāānyōōru soboontaab kibchuulyo?” Kukētyi :Yēesu kule, “Ām nee sēēkuuro kule āwuu karaam? Māmii :chii nyēē karaam. Yēyiin nkit nyēē karaam. Ābērē 'inkētē Kiruutēkaab Yēyiin choo kimwooyē :Muusa kuu: ‘-'Mēērumiisyē, -'mēē-tuuyē ākoo tyēē nto koorkēētaab chiito ake, -'mēē-chōōrsē, -'mēēmōlōlchi chii ng'ālyoo, -'mee-am ng'ōōki, ikoonyit kōōn āk koomēt.’” Kumwooy :chiichoo kule, “Kāānēētiintēēt, ānkētē tukul choo 'keemwaay. Kyāākir kung'eetee āmining'.” Kōō-rōōtoot :Yēesu chiichoo. Kucham ānkumwoochi kule, “Botuong' :kiito akeenke. Wee-alte kiy ake tukul nyēē iboontē, ānkiikoochi bānoonik kiyēē kēēnyōōru. Yoo 'keeyey kuu nyooto, irubkwaa. +'Mēēnyōōru bāytit nyēbo man ām Kaab Yēyiin.” Yu kakas :chiichoo ng'aleechaa kimwoochinē :Yēesu, kuteryekta :mukuulēynyii, ānkusimikta nyee kāng'woonchi, kuuyu kiboonto bāytit nyēē wōō. —Māārkō 10:17-22

-Mookany /kiiberbeeraak. Māmii :chii nyēē i-muuchē kuchiiranee kiyēē kiikōōtiil :Yēyiin. Amwooyē kuu nyooto kuuyu kiyēē choonē :chii kukēsē kiyooto. —Kalaatya 6:7

-Mōōnkētē kule -mēēwutē :kibrōkōsiis Kaab Yēyiin? Kāāmwoowook, -mookany /kiiberbeeraak. -Mēēwutē Kaab Yēyiin murēnik āk kooruuk choo kicham kurubootē keey, biiko choo kutunkyinē tukun choo /kēēkusē, choo mārtooy nto choo sikōrē murēnik chuut, choo sāsunootēē alak tukuukwaa, chēēmooyēētiisyēk, kibōōkitiisyēk, choo intosuurē alak nto chōōriik. —1 Kōōriintō 6:9, 10

-Mookas baateey ng'ālyoontēētaab Yēyiin ankoomwaay kule kāākubēk :ng'aleek. Yoo kooyey kuu nyooto, ku ōmiitē ōbērbēērē keey. Nteenee kiito nyēē miitē, ku oyey kiyēē mwooyē :ng'alyoontoonooto. —Yākōbō 1:22

-Mookany kooberbeereenaak :chii ng'al chēē māmii yēēt :kiy. Amwooyē kuu nyooto kuuyu yēyē :ng'aleechaa kunyēēr :Yēyiin ānkōōng'woonchi biiko choo -mēēywēyē Inee. —Ēfēēsō 5:6

Amwooyē kuu nyooto kuuyu choong'ēch :biiko chēē mācumwooy kule icheek ku anii kukuurē keey :ake tukul kule, 'Anii Kāārārōokiintēēt,' ānkumākōōboot :bichoo biiko chēē chaang'.

—Mataayo 24:5

Kichōōnēē :ng'ōōkisto kōōrēēt chiito akeenke,
 ānkuyib :ng'ōōkiso meet. Kunyi, kichōōnchi
 :meet biiko kuuyu kiikuchoolwookēn :tukul.

—Rooma 5:12

Yēē kāwo kubayta :muchasnyii, kuyēk :nyooto
 ng'ōōki, nto yēē kāākuwōōyiit :ng'ōōkisto, kubā-
 kachē chii.

—Yākōbō 1:15

Chiito nyoo bāwu :choolwookātēēt kāāsōōtēy-
 wēēkyii, kunyōōr meet nto chiito nyoo bāwu :Tā-
 mirmiryēēt kāāsōōtēywēēkyii kunyōōru :nyoo so-
 boonto āk kaalyeet. Kunyi yoo bāwu :ng'ōōkisto
 kāāsōōtēywēēkaab chiito, ku buunyoontēētaab
 Yēyiin :chiichoo. Māchāmchiintōōs :chiichoo ā-
 koo kiyēē mächē :Yēyiin nto man -mēēmuuchē.

—Rooma 8:6, 7

“Chiito nyoo yēyē ng'ōōkisto ku nyooto nyēē
 makume. -/Mākiing'woonchinē wēēriit kubo
 ng'ōōkistaab kwaan, -/āmākiing'woonchinē
 kwaan kubo ng'ōōkistaab wēēriit. /Kēētuwēnē chii
 nyoo kayey nyēē karaam /ānkiing'oonchinē nyoo
 kāchoolwookēn.”

—Ēsēkyēēl 18:20

Āboontē man ayey saakwaani, kuuyu kikēēbērē
 kikiikume :ng'eetaab koomēt, kunyoo ākoo tāku-
 soboot. Kikiikubot, kunyi kāākōōyēēw.

—Luuka 15:32

Kunyoo kiyēē yibu :ng'ōōki ku meet.

—Rooma 6:23a

Yu kaakoowaany :Yēesu kumwooy kuu nyooto, kukuurchi barak kule, “Chuwu saang', wē, Lasaa-ro!” Kuchuw :chii nyoo kikiikume. Kirātootiin :ā-wunnyēkyii āk kērēenkōōk ām sirook choo /kēē-muytooy chiito. Kirātootiin mbo :nkicheek koo-nyek. Yooto, kumwoochi :Yēesu bichoo kule, “O-tyaachee chiichoo siroochoo.”

—Yoowaana 11:43, 44

“Chāmoo :Baaba kuuyu kyaachamte ameeey, nto yityo +māākētu soboonnyuu subak. Māmii :chii nyēē mākōōnēmūnēēnoo soboonnyuu, nteenee ā-chāmtooy nkit ameeey. Aboontē kāāmuukēywēēk ākooytē soboonnyuu ānkāāboontē kāāmuukēywēēk ākētu. Kiyiitēnyi nyēē kimwoowo :Baaba kule māchāktōōs ayey.” —Yoowaana 10:17, 18

Kuwo :Yēesu ankunam tiirbeet nyoo kimii :muusyoontēēt. Yu kanam tiirbeenoo, kōōyyoong'iis :biiko chēē kākālāboonu muusyoontēēt. Ām yooto, kung'āloolchi :Yēesu muusyoontoo-noo kule, “Wēnyoo, ng'eet baa!” Kumwooyē kuu nyooto, kung'ēētē :wēritkēy areet akeenke ānkōō-buurē ng'wēny ānkung'āloolchi biiko chēē kimii kēēkwēēn.

—Luuka 7:14, 15a

Āsoboot :anii! Kikyaameey nteenee ikas, āsoboot ākookoy. Aboontē kifuunkuwoonikaab meet āk kaabkwoombiich. —Ng'oong'uutyēēt 1:18

Buunyoontēēt nyēbo lētuut /kiiserweet ku meet.

—1 Kōōriintō 15:26

“[Kimwooy :Yēyiin kule,] -Mōōkutunkyi Yēyiintēēt ake yēē mā Anii.

-Meeyey kiy ake tukul iwuuytēē kiy nyēē mii barak nto nyēē mii ng'wēny nto nyēē mii bēēko, siikutunkyinē....

-Mēēyēyiisyēē kaayneenyuu ām ng'al chēbo rōkōs, kuuyu +māāng'woonchi chii ake tukul nyoo nyēērnyēērootēē kaayneenyuu.

Iriib bēsyēētaab Sabaato ankiiywey kuu yoo kyāāmwoowuung' :anii Yēyiintēēng'uung'. +Mēēyēyē yiisyōōnuutēkuuk tukul ām bēsyōōsyēk lo.

Ikoonyit kōōn āk koomēt kuu yoo kyāāmwoowuung' :anii Yēyiintēēng'uung'....

-Mēērumiisyē.

-Meemarte.

-Mēēchōōrsē.

-Mēēmōlōlchi chii ng'ālyoo nyēē manaayey.

-Mēēchōrōkchi koorkēētaab chii, nto ku kōōtaab chii, mbareetaab chii, mātwooriintoob chii, yēēytaab chii, sikiryooob chii nto ku kiy ake tukul nyēbo chiito ake.”

—Kāānēētutuutēkaab Muusa 5:7-21

**-'Mēēmuuchē iwunyee
key Yēyiin**

21

“Miitē :koonyekaab Yēyiin wōlēē wēētēē :chiito, ānkukāsē wōlto ake tukul ām wōloo tyichē :chiito. Māmiitē :mēēnānēēt nto ku kitōōntōyēēt wōlēē i-muuchē kuwunyee key :biiko choo yēyē choolorwookātēēt amēēmuuchē mbo :meet kuwuny bi-choo.”
—Ayuubu 34:21, 22

Mwooyē :Yēyiin kule, “Ara, imuuchē :chiito ake tukul kuwunyee key wōlēē mātooku simaakas :anii? -Āmiitē :anii, oob, Barak ākoo ng'wēny?”
—Yeremyaa 23:24

+Māāwē ānō :anii sām wēyēē Tāmirmiryēēng'uung'? Nto +māāwē ānō wōlēē -mēēmiitē? Yoo kaatooch Barak, imiitē wōlooto; ālē wāāru kāāb-kwoombiich, imiitē wōlooto. Kubooyiit man, mā-wuunyē key :mēēnānēēt ām wōlēē imiitē, nteenee lebkey yoobo :kwēēmooy kuu bēēt; kerkey :mēēnānēēt ākoo lēbkēyyēēt ām wōlēē imiitē :inyiing'.
—Tyēēnwookik 139:7, 8 āk 12

Miitē :koonyekaab Yēyiin wōlto ake tukul kukāsē choo miyootēch ākoo choo kāroomēch.
—Ātiintonik 15:3

Māmiitē :kiy nyēē imuuchē :chii kuwunyee Yēyiin. Ng'aanyaat :chii ake tukul ānkumiitē kibchuraat ām taayeetaab Yēyiin nyoo makootiilweech ng'aleek.
—Iburaaneek 4:13

Kunyoo, kiyēē wunyaat, mākutook. Nto kiyēē iyēēnoot, /makeeng'aany.
—Luuka 8:17

22 Kāāng'woonchinooyēētaab Ākookoy nyēbo Biiko choo -Mēēnkētē Yēyiin

Mākōōyook :Chiitaab Barak malayikaanikyii
chākōōnēmto ām Bāytooyiisyēēnyii :kiy ake tu-
kul nyoo yēyē chiito kuchoolwookēn āk kibng'ōō-
kisiisyēk alak tukul. Mākutōōrchi bichoo maata
nyēē āng'ōōng'tēnē wōlēē makuriirunee ng'wēny.

—Mataayo 13:41, 42

+/Mākēētōōrchi kāākwoombiich chooolwookik
ākoo biikaab kōōrōōsyēk tukul choo wuutyēē Yē-
yiin.

—Tyēēnwookik 9:17

Yēyē :Yēyiin kōōbuur :kōōrooni āk barak ām
ng'ālyoontoonootonyii ākoy bēsyēēt nyēē /kiimu-
kuusēē maat yoo /mākiitiilchi ankiimiis biiko
choo mābo Yēyiin.

—2 Bētērō 3:7

Yoo kēēsākyyiing' :āwung'uung' nto kereenkee-
ng'uung' itayaa, itilte ankiiwirte! Kaykay inyōōru
soboontaab kibchuulyo iboontē āwut akeenke nto
ku kereeng' akeenke kusiir iboontē āwunnyēk tu-
kwaay nto ku kērēēnkōōk tukwaay ānku /bākēē-
tōōrchiing' wōlēē bo maataab kibchuulyo.

—Mataayo 18:8

“Yooto nanyuun +/makiimut bichooto wōlēē
/bākiing'woonchinēē ākookoy, /kiimut choo chur-
tootiin kuba wōlēē bo soboontaab kibchuulyo.”

—Mataayo 25:46

+/Mākiitiilchi Chii Ake Tukul Ng'aleek 23

“Āmwooyē kuu nyooto kuuyu, kiikuchōb :Yēyiin bēsyēēt nyēē ikuumunēē biich ām kēēlto nyēē rootaat ām chii nyēē kiikukwey. Kiikōōboorchinēē biiko tukul ng'alyoontoonoo, yoo kiing'eetee chiichooto meet.” —Yēyuutēk 17:31

Kunyoo inkēt :Yēyiin wōlēē sāruntooy biiko choo rubē inee ām nyāliluutēk ānkōōnkētē wōlēē ing'woonchintooy biiko choo miyootēch ākoy bēsyēēt nyoo /kiitiilchinēē biiko tukul ng'aleek. —2 Bētērō 2:9

Āmwooyē kuu nyooto kuuyu ākoy /kēēkwēr-yootēēch tukul taayeetaab Kiriistō /ānkiikuumwēēch sikunyōōr :chii ake tukul kiyēē mākunyōōr kubo kiyēē kiyēyē ām kōōrooni anku miyaat :kiyooto nto ku karaam. —2 Kōōriintō 5:10

Yoo kēēboontē chamateet ānkiibuurē kuu wōloo kiibuurtooy :Yēēsu ām kōōrēēt, ku kēēmiitē kiibooru chamateet nyēē churtaat. Yooto, +mākēēkāng'u ām bēsyoonoo /kiitiilchinēē biiko ng'aleek. —1 Yoowaana 4:17

Kyaakas biich chēē kikiikubēk, ānku chēē ki wōōyēch ee, nto ku chēē minkēēch. Kimii :bichoo kēēyyoong'ēē taayeetaab ng'echereetaab bāytooyiisyēēt /ankikeeyaata kitaabuunek. /Kikeeyaata subak kitaabuut soboonto. /Kikiitiilchi bichooto kikiikubēk kurubta keyy āk kiyēē kikiikuyey :chii, kurub kuu yooto kisirootiin ām kitaabuuneechaa. —Ng'oong'uutyēēt 20:12a

24 Chamateetaab Yēesu Kiriistō

Nteenee makerkeey rōōbēywoontēetaab Kiriistō āk :ng'ōōkistaab Atam. Āmwooyē kuu nyooto kuuyu yoo ākoo chiito akeenke nyēē kiisākyi chuut tukul /keekenta, kicham sōō :Yēyiin nyēē tyaa biiko chēē chaang' ānkurōōbchi kiy kubununēē chamateetaab chiito akeenke nto nyooto ku Yēesu Kiriistō! —Rooma 5:15

Kunyi, riirēē :Yēyiin biiko choo chāmē āmēēbē-rē kule kuuyu kaam :bichoo bōōryēēt kumāchē kiy. —Rooma 9:16

Mākāsyinē :Yēyiin nyoo ng'āsē keey nteenee ibēruurē nyoo yibē keey ng'wēny. —1 Bētērō 5:5b

Ōnkētē wōlēē wuu :chamateetaab Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō. Ānkoo kitinyē :inee tukun kuyem, kucham kuyēk banan kubo acheek sikuyeyaak ōnyōōru tukun kuyem kubununēē bananta nyooto kinyōōru. —2 Kōōriintō 8:9

Nteenee yoo kāwōōyiit :choolwookātēēt, kutāsyinē keey nkinee :chamateetaab Yēyiin kuwōōyiitu miisin. Kuu yoo kiiluumē biich :ng'ōōkisto ānkuyibu meet, kōōluumē biich :chamateetaab Yēyiin ānkuyēyē /keechurta sikēēnyōōru soboontaab kibchuulyo kubununēē Yēesu Kiriistō Mokoryoontēēnyoo. —Rooma 5:20b, 21

Kyaamta :lēbkēēyik ām kāāmuukēywēēk chēē chaang' kule king'eetee :Yēesu meet, ānkōōbēruur :Yēyiin icheek tukul. —Yēyuutēk 4:33

Ām taay, kikiimiiny :Yēyiin mēt ām bēerbēeryo nyēē wuu nyoo, nteenee mwoochinē ra chii ake tukul kule māchāktōōs chii kuweeksee miyootyēenyii. —Yēyuutēk 17:30

Acha! Mā wuu nyoo. Nteenee, yoo -mooweekse ām miyootyēēt nyēē ōboontē +mōōbēku :nka-kweek. —Luuka 13:3

Kukētyi :Bētērō bichoo kule, “Oweekse ām miyootyēēt /ankeebatisan chii ake tukul ām akweek ām kaayneetaab Yēesu Kiriistō sukung'eet /kēenyōōwook kaat ām choolwookātēēng'woong'. Nto mii yoo, /mākēērōōbwook Tāmirmiryēētaab Yēyiin....Kunyi, ōmwoowu choolwookātēēng'woong' ankooweek key obe komostaab Yēyiin sukung'eet /kēēmētoowook ng'ōōkiswookik-wook.” —Yēyuutēk 2:38; 3:19

“Ōbuuktē ng'ōōkiswookik tukul choo kyooyey.” —Ēsēkyēēl 18:31a

Māboorē :chiito nyoo iyēēnē ng'ōōkiswookikyii, nteenee nyōōru kiisayta :nyoo kāmwoow ng'ōōkiswookikyii ankubakaakta. —Ātiintonik 28:13

Yoo kanam chii :muyātēēt ku keeywey Yēyiin, kuyēyē :yooto kuweek :chiito nto yooto +/makii-raraach chiichooto āmāmii kiy nyēē miyaat nyēē kookuyeyakay. Nto yoo kāmuy kubo kule keeywey ng'aleekaab kōōrooni, kuyibu :yooto meet. —2 Kōōriintō 7:10

26 Nyooyeetaab Kaat ām Ng'ōōkisto

“Nteenee yoo kaweekee :choolwookiintō ng'ōō-kiswookiyii tukul chēē kiikuyey, kurub mākuutē-kyuu tukul ankuyey kiyēē /kēēmākyinē ānku chuurtaat, kubooyiit man mākusob :chiichoo, mā-mēē.”
—Ēsēkyēēl 18:21

Okany kubakaakta :choolwookiintō kēēlnyii, kubakaakta :nyoo machurtaat kāāsōōtēywēēkyii ān-kōōyēēchi Yēyiin sukuriiree. Kōōyēēchi Yēyiintēenyoo kuuyu mākunyoōchi kaat kutukul ng'ōō-kiswookiyii.
—Isaaya 55:7

Yoo ōnyōōchinē kaat biiko alak choo choo-wookēnchook, ku nyōōwook kaat :nkinee Kōōn nyoo mii Barak.
—Mataayo 6:14

Kōōkukwēryoot :Yēyiin kuwo barak ānkumii ā-wunnyii nyēbo taay wākubāytooyiis anku kāārā-rookiintēēt, sukung'eet kumwooy :biikaab Isirā-yēēl choo-wookātēēt /ānkēēnyōōchi kaat ām choo-lwookātēēng'waa.
—Yēyūutēk 5:31

Anii nyi! Kāāyyoong'ēē kurkat ākuursē. Yoo ka-kas :chii kuutiinyuu ankuyaat kurkeet, +māāwut kō ānkyoomiisyē tukwaay āk chiichooto.
—Ng'oong'uutyēēt 3:20

“+/Makyaamtaatee ām kaayneenyii kōōroontu-nwēēk tukul kule kuweek :biiko ām miyootyēēt nyoo kiikuyey, /sikēēnyōōchi kaat. Kookas :a-kweek kuyēyāktōōs ng'aleechu. Kunyoo, o-amtaate ōtoowunēē Yēērusālēm.”
—Luuka 24:47

Āmwooyē kuu nyooto kuuyu kōōkōōboor :Yēyiin kule chāmē chii ake tukul. /Kiirāroochē chii nyoo ikoosēē keyy Yēyiin. Iboorwēēch ng'ālyoontēētaab Yēyiin keetay tukuuk choo mēēbērē bo Yēyiin āk mbo tukuuk choo bo kōōrooni, ānkēēminy ām soboonto nyēē kēēriibē keyy, nyēē churtaat ānku nyēē rubtooy keyy āk wōlēē māktooy :Yēyiin. —Tiitō 2:11, 12

Māchāktōōs ōsōōtē tukuukaab Kaab Yēyiin āmōōwoonkyi kāāsōōtēywēēkwook tukun choo rubtooy keyy āk soboontaab kōōrooni. —Kolosaay 3:2

Biikyuu, -moocham tukun chēbo kōōrooni. Chii ake tukul yoo yēētyinē keyy tukuuchu, māchāmē :nyoo Baaba, kuuyu mākwoonēē :tukuuchoo wōlēē mii :Baaba, nteenee kwoonēē :choo kōōrooni. Tukuuchoo ku chu: tukun choo kuurē :mēting'uang', choo chōrōkyinē :koonyekuuk, ākoo kaseetaab keyy ām tukun chēē boonto :chii.

—1 Yoowaana 12:15, 16

Uusyō, wēē biich choo kyōōchuunnyēē Yēyiin. Yoo kēēchuutook :tukuukaab kōōrooni, ku +mōōtooytoochiinē āk Yēyiin. Chii ake tukul nyoo kakwey kurub tukuukaab kōōrooni, ku buunyoo :nyoo ām wōlēē mii :Yēyiin. —Yākōbō 4:4

“Ōwuun keyy, ōtiliil keyy; osatee taayeenyuu ng'aleechaa miyootēch choo ōyēyē. Obakaakte miyootyēēt.” —Isaaya 1:16

+Māākōōnook :anii mōōyēēt nyēē lēēl ānkāākōōnook tāmirmiryēēt nyēē lēēl. +Māānēmu mōōyēēt nyoo ki yaam kuu rwaa ām bōōrwēkwook ānkāākōōnook mōōyēēt nyēē kāsē ng'aleek.

—Ēsēkyēēl 36:26

Kuuyu ōnkētē kule kiyēyē :Yēēsu kuu wōlēē māktooy :Yēyiin, ōnkēt naas kule chii ake tukul nyoo yēyē kuu wōlēē māktooy :Yēyiin, ku bo :nyoo Yēyiin. Kiinkētē kule mēēbērē tāsē taay :chii nyēbo Yēyiin kuyēyē ng'ōōki. Riibē :Lakwa-taab Yēyiin chiichoo nyēē mēēbērē makunam :Mng'ōōkisyoontēēt. —1 Yoowaana 2:29; 5:18

Kyōōwuuyē nkakweek nyooto, nteenee /kiikii-wuunook ōtililiitu, /ānkiitiilchook kule ōchurtootiin ām kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō āk Tāmirmiryēētaab Yēyiintēēnyoo.

—1 Kōōriintō 6:11b

“Āmwoowuung' manta kule, māmii :chii nyēē makukas bāytooyiisyēētaab kaab Yēyiin yoo /mānāākēēsich subak.”

—Yoowaana 3:3

Kunyoo, yoo kiikōōyēnchi :chii Kiriistō ku /kiikiiluluut kuyēk kiy nyēē lēēl /ānkiikiinēmunēē so-boonto nyēē yoos /ānkiikoochi nyēē lēēl.

—2 Kōōriintō 5:17

Kimāchōōnēē :sobooni lēēl kiy nyēē bēku nteenee kichōōnēē kiy nyēē mābēku. /Kikēēsichook subak kubununēē ng'ālyoontēētaab Yēyiin nyēē yēyiisyē ākookoy.

—1 Bētērō 1:23

Meet ām Ng'ōōkistō - Ng'eeteetaab 29 meet ām Kiriistō

Ām taay, kikyōōbēku ōsobchootiin kubo ng'ōōkisto nyēē kyōōboontē. Kiikoong'eeteeneech :Yēyiin meet āk Kāārārookiintēēt Yēesu ānkōōyoomēēch āk inee sikēēbāytooyiisyē :tukul ām barak.
—Ēfēēsō 2:1, 6

Kikalab :Yēesu nkit ng'ōōkiswookikyoo /kēēkwērtoochi murtooywoontēēt sikiimuuch kēētāyēē keey ng'ōōkisto ānkēēyēyē ng'aleekaab manta. Kiikōōsoobook :mwoowōōkyii. —1 Bētērō 2:24

Āmwooyē kuu nyoto kuuyu kiikubēk :soboonwēkwook choo kibo kēny ānkukōnōrootiin :soboonwēkwook choo leelach kuboonto keey Kiriistō ām wōlēē miitē :Yēyiin. Soboonng'woong' tukul ku Kiriistō. Yoo kēēyēēw ām lēbkēēyyēētaab Yēyiin makeekerkeeyiitu inee. —Kolosaay 3:3, 4

Kiikubakaakta :biikaab Kāārārookiintēēt Yēesu muchastaab bōōrwoonikwaa āk tukuuk chēē miyootēch chēē māchē :mētēwookwaa. Kuu yoo kōōkukōōnēēch :Tāmirmiryēēt soboonto nyēē lēēl, okany kēēbēēsyēētēē Tāmirmiryoonoo.
—Kalaatya 5:24, 25

Ām kēēlto nyēē wuu nyoto, māchāktōōs ōyib keey :nkakweek kule /kiikiiwaang'ta bāwunātēētaab ng'ōōkiswookikwook ānkōōminyē ōkoonyitē Yēyiin kubununēē Kāārārookiintēēt Yēesu.
—Rooma 6:11

Yoo katoorta chii :muchas, +/makiikarbuus. Nto yoo karub Tāmirmiryēēt, ku mākunyōōr soboontaab kibchuulyo kuuyu rubē Tāmirmiryēēetaab Yēyiin. —Kalaatya 6:8

“Kunyoo, kuu yoo kiitōrōōrchinē barak :Muusa eereenaanaa, ām kōōroonoo ki surkwēēn, ām kēēlto nyēē wuu nyooto, +/mākiitōrōōr Chiitaab Barak, sukung'eet :chii nyēē keekaaseenaa keyy kunyōōr soboontaab kibchuulyo.” —Yoowaana 3:14, 15

Soboontaab kibchuulyo nanyuun ku yoo: inkētiing' :biiko kule inyiing' :Yēyiintēēt nyoo bo man, ānkōōnkētoo nkani Yēesu Kiriistō kule kiiyookwoo. —Yoowaana 17:3

Chii nyoo ikoosēē keyy lakwanaa kunyōōru soboontaab kibchuulyo. Nto chii nyoo mēēbērē chāmē kiyēē mwooyē :lakwanaa mānyōōru soboonoo, nteenee mākōōng'woonchi :Yēyiin chiichoo. —Yoowaana 3:36

Kunyoo kiyēē yibu :ng'ōōki ku meet nto kiyēē rōōbu :Yēyiin ku soboontaab kibchuulyo kubununē Kāārārookiintēēt Yēesu Mokoryoontēēnyoo. —Rooma 6:23

Āmwoowook manta: chiito nyoo kāsē ng'aleekyuu ānkōōkoosēē keyy Baaba nyoo kiiyookwoo, kunyōōru :chiichoo soboontaab kibchuulyo. Kii-kusiirtēē chiichoo meet ānkunyōōr sobooto nyēē -/mēēkiitiilchinē ng'al. —Yoowaana 5:24

Wōlēē Inkētitooy :Chii Kule 31
/Kikiiraraach

Chāmchiintōōs :Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk
nyēenyoo kule kēēyēku man lōkōkaab Yēyiin.

—Rooma 8:16

Kunyoo, ng'ālyoontēēt :nyi nyēē kiikiiyēnchi
kule man: Kiikukōōnēēch :Yēyiin soboontaab kib-
chuulyo. Kēēnyōōru soboonoto kubununēē La-
kwanyii. Chii nyoo kiikuchamta Lakwataab Yē-
yiin kutinyē soboontaab kibchuulyo. Nto nyoo
māchāmtooy ku mātinyē :nyoo soboonoto. Asir-
wook ng'aleechu, akweek choo ōkoosēē keyy La-
kwataab Yēyiin, sōōnkēt kule ōboontē soboontaab
kibchuulyo.

—1 Yoowaana 5:11-13a

“Chiito nyoo kāsē mākuutēkyuu ānkurubē, ku-
chāmoo :chiichoo. Makucham :Baaba chiichoo
chāmoo. +Maacham :nkaniī ānkumāāboorchi keyy
chiichooto.”

—Yoowaana 14:21

Yibu :churtaayeet tāloosyēēt, ānkukōōnu :chur-
taayeet siiseet ākoo manta ākookoy.

—Isaaya 32:17

Kuu yoo kēēyēku lōkōkaab Yēyiin, kiiyook :Yē-
yiin Tāmirmiryēētaab lakwanyii chākōōwutēēch.
Tāmirmiryoonoto ku nyoo kuursē kule “Baaba.”

—Kalaatya 4:6

Kiinkētē kule kēēyēku akeenke āk Yēyiin ām Tā-
mirmiryēēnyii nyoo kiikukōōnēēch.

—1 Yoowaana 4:13

32 Kōōnu Bāybooyēēt :Kiriistō

Baaba, āmiitē āchōōnii wōlēē imiitē. Nteenee ā-mwooyē ng'aleechu ām kōōrooni yoo tāāmiitē sukunyōōr :bichooto ng'erekweekyuu kuchurta.

—Yoowaana 17:13

Mii :āsiiswēk chēē +makeekas keyy subak. Yoo-to nanyuun yēē +moong'erech miisin, āmēēbērē mii :chii nyēē mākuuibēēnook ng'erekweekwook.

—Yoowaana 16:22b

Mārubtooy keyy :Bāytooyiisyēētaab Kaab Yēyiin āk āmit chēē /kyoomē nto tukun chēē /kēēyyēē nteenee rubtooy keyy āk churtaayeet, kaalyeet āk ng'erekweek ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

—Roma 14:17

+Moong'erech ōrāmē bēēko ām riibkōōsyēkaab kaararaacheet.

—Isaaya 12:3

Āmwoowook ng'aleechu sōōbuurtē ng'erekweekyuu, si nto yityo, kuchurta :ng'erekweekwook.

—Yoowaana 15:11

+Mēēboorwoo anii kēēltaab soboonto. Nyōōru :chiito ng'erekweek chēē chaang' miisin ām wōlēē imiitē :inyiing' ākookoy.

—Tyēēnwookik 16:11

Ōmiitē ōchāmē inee ānkoo mēēbērē kyookas. Ānkoo mēēbērē ōkāsē inee kuunyi, ōkoosēē keyy inee ānkōōbuur ām ng'erekweek chēbo Barak miisin chēē māmii mbo :ng'ala chēē /kiimuuchē /kēē-mwoowunēē ng'erekweechaata.

—1 Bētērō 1:8

“Yoo kamooywey ng'aleek chēē kimwoowook :Yēyiin, ōkāwōōtēnchi mākuutyēēnyii, ku mākōōng'woonchook kuu yoo kiing'woonchinē mbo kuu-koong'.” —1 Sāmweēl 12:15

Ōnkēt oob kule yoo keecham iyēku motwoorii-ntēētaab chii, ku māchāktōōs irubē kiyēē mwooyē :chiichooto? Yoo keecham kubāwuung' :ng'ōōkisto inyōōru meet. Nteenee yoo keecham iywey Yēyiin, /makeechamtiing' kule ichurtaat.

—Rooma 6:16

Mākōōmuung'wook akweek choo ōnyālilē āk mbo nkacheek. Mākuyēyākiis :ng'aleechaa yoo tookunēē :Yēēsu barak kuboonto keyy malayikaanikyii choo boonto kāāmuukēywēēk ām maat nyēē irikitiitē chākōōng'woonchi biiko choo -mēēnkētē Yēyiin āk choo māchāmē lōkōōywēkaab Mokoryoontēēt Yēēsu. —2 Tesaloonika 1:7, 8

“Kas, kāākōōnook ra bērurto āk chubiisyō sookwey wōlēē ōmāktooy: yoo kooywey kiruutēkaab Mokoryoontēēt Yēyiintēēng'woong' choo āmwoowook bēsyōōni, ōnyōōru bērurto; ntēēnēē yoo kamooywey kiruutēkaab Yēyiintēēng'woong', ōnyōōru chubiisyō.”

—Kāānēētutuutēkaab Muusa 11:26-28a

**34 Māchāktōōs /Kēēchāmtooy
Kiriistō kule Kāārārookiintēēt**

Mākōōtōrōōrē :chooto tukul Baaba Yēyiin ku-
mwooyē kule Yēesu Kiriistō Mokoryoontēēt.

—Filibo 2:11

“Chii nyoo kachamta kule chāmoo ām taayeetaab
biiko ku +maachamte :nkani chiichooto ām taa-
yeetaab Baaba ām Barak. Nto nyoo katayeenaa
taayeetaab biiko ku +maatayee :nkani taayeetaab
Baaba ām Barak.”

—Mataayo 10:32, 33

Okany āboorwook wōlēē sōōnkētitooy biiko
chēē boonto Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Chii ake
tukul nyoo chāmtooy kule Kāārārookiintēēt :Yēe-
su nyēē chōōnēē Kaab Yēyiin ānku chokuyēk chii,
kuboonto :chiichoo Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

—1 Yoowaana 4:2

Yoo kachamta :chii kule Lakwataab Yēyiin :Yēe-
su, ku akeenke :chiichoo āk Yēyiin.

—1 Yoowaana 4:15

Yoo imwoowunēē kuutiing'uung' kule “Mokor-
yoontēēnyuu :Yēesu” ānkiiyēnchinēē mooyēē-
ng'uung' kule kiing'eetee :Yēyiin meet, +/makiira-
raachiing' kuuyu +/makeechamtiing' kule ichurtaat
yoo kēēyēnchinēē mooyēēng'uung', /ankiira-
raachiing' yoo imwoowunēē kuutiing'uung' kiyēē
iyēnchinē.

—Rooma 10:9, 10

Chiito nyēē tāyē Leekweet ku kaakutay nkinee
Kwaan. Nyoo chāmtooy Leekweet ku kaakucham-
ta nkinee Kwaan.

—1 Yoowaana 2:23

Ōriib keyy ānkōōsōwunootiin! Mii :buunyoontēēng'woong' kuwooliinkēnootē kōōrumootē kuu ng'ētuny kuchēēng'e chii kwaam. Ōkiilchinē ōkoosēē keyy Yēyiin sookerekte buunyoontoo-
—1 Bētērō 5:8, 9a

Nto miitē yoo, kōōrēētoot :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Yēēsu ākoy wōlēē surkwēēn siwakutyem :Kēniintēēt. Yooto nanyuun, kukētyi :Yēēsu kule, “Ng'eetee yu, Kēniintooni. Mwooyē :Siruutēk kule, 'Ikutunkyinē Yēyiin ankiiywey inee nkit.’”
—Mataayo 4:1, 10

Onam kariikaab booryēēt chēbo Yēyiin suku-
ng'et oyeetee keyy ām wōlēē mii kēntooyiisyē-
taab kibrōkōsyoontēēt. —Ēfēēsō 6:11

Kariikaab booryēēt chēē kēyēyiisyēē :acheek ku ma kerkeey āk chēē yēyiisyēē :biikaab kōōrooni. Nteenee, kēyēyiisyēē chēbo Yēyiin chēē tinyē kāāmuukēywēēk kooserweet komoswookik tukul choo nyikiisēch chēbo Buunyoontēēt.
—2 Kōōriintō 10:4

Kōōn akweek :Kibrōkōsyoontēēt ānkōōmāchē orub kiyēē māchē :inee. Rumiin :chiichoo kung'eetee kēny. Māmii :bēsyēēt nyēē mii :chiichoo komostaab manta, kuuyu māmii :manta wōlēē mii :inee. Yoo ibērbēēriisyē kuyēyē ng'aleek chēē nāmē keyy āk inee nkit kuuyu, ng'wiin ānku bāwu ng'wiinaneet tukul.
—Yoowaana 8:44

Kiyēk :nkinee Yēesu chii kuckerkeeyiit :lōkō-chooto sukung'eet kōōbēlēē meenyii buunyoon-tonoo boonto kāāmuukēywēēkaab meet.

—Iburaaneek 2:14

Nto chii nyoo yēyē ng'ōōki, ku bo :nyoo Mng'ōōkisyoontēēt, kuuyu kiikuyeyaan :Mng'ōōkisyoontonoo ng'ōōki kuchakee kēny. Kiito nyēē kichōōnchinē :Lakwataab Yēyiin ku cha-kooburyeet yiisyēētaab Mng'ōōkisyoontēēt.

—1 Yoowaana 3:8

Ara, mii :chii nyēē imuuchē koobetyeenyee-neech chamateet nyēē boontēēnēēch :Kiriistō? Yoo kākēēnyāliilchi nto yoo kākēēnyōōru wuuyi-nwēēk nto ku wusiisyēēt nto kāchō :kēmēy nto kakeebe kibchuraat nto yoo kēēmiitē yēē miyaat nto yoo kāchō :mnyaat, -mēēbētyēēnyēēnēēch wōlēē mii Kiriistō mbo kisich! Ānkoo kumii :tu-kuuchoo tukul, kēēbiirtooyiisyē :acheek kukeeyta kubununēē inee nyoo kichāmēēch acheek.

—Rooma 8:35, 37

Kunyoo, ii, biikyoo, ō-āsyi keey Yēyiin ankoo-kwiil Kibrōkōsyoontēēt. Yoo kooyey kuu nyooto, makutayeenaak keey :Kibrōkōsyoontonoo. Yoo kōōnookyi Yēyiin, ku mākōōnookyook :nkinee.

—Yākōbō 4:7, 8a

Chamateet ku Tyemeetaab 37
Rubiintēetaab Yēesu

Ānkoo kaang'alaal ām ng'elyēebik chēbo biich nto chēbo malayikaan, āmēebērē ātinyē chamateet, āmiitē ābōloobōlē buch. —1 Kōōriintō 13:1

Nteenee, kiyēē yibu :Tāmirmiryēēt ku chamateet, ng'erekweek, kaalyeet, muytaayeet, ntusātēēt, karaamateet, yēyē /kiikaasee keey chii, tankaseet āk riibēetaab keey. —Kalaatya 5:22, 23a

Kumwoochi subak :Yēesu Simōōni areet nyēbo āyēēng' kule, “Simōōni araab Yoowaana, ichāmoo :inyiing' man?” Kuwālchi :Simōōni kule, “Wuu nyooto, ōō, Mokoryoontēēt. Inkētē :inyiing' mbo kule āchāmiing' anii.” Kumwoochi :Yēesu kule, “Iriib biikyuu kuu yoo riibē :ākiintēēt kēechiirēkyii.” —Yoowaana 21:16

Kitas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Yoo ōchāmoo, ōkoonyit mākuutēkyuu.” —Yoowaana 14:15

Yoo kāmwooy :chii kule chāmē Yēyiin, āmāchāmē ng'eetaab kaamet, ku ng'wiin :chiichoo. Chii nyoo māchāmē ng'eetaab kaamet nyoo kāsē, makucham kule nee Yēyiin nyoo manaakas? —1 Yoowaana 4:20

“Yoo ōchoomtōōsii, mākōōnkēt :biiko tukul kule ōyēku rubiikyuu.” —Yoowaana 13:35

Kiyēē ibooru kule kēechāmē Yēyiin ku keerub mākuutēkyii, āmānyikisyēēch :mākuutēkyii. —1 Yoowaana 5:3

“Kikeekasee :acheek koonyekyoo kiy ake tukul nyēē kiyēyē :Yēesu ām kōōrēetaab Yuutayeeek āk mbo ām Yēerusālēēm. /Kikēēwuuytoochi Yēesu kēētīt /ankeebakach. Nteenee, kiing'eetee :Yēyiin meet ām bēsyēētaab sōmōk kuchakee /kakeebakachee ankuyey kukas :biiko. -Mēēbērē kikas :biiko tukul, nteenee kikeekas :acheek choo kikiikusimkukweyeech :Yēyiin choo kikyoomiisyootē ānkēēyyēesyē tukul āk inee yooto kikiikung'eetee meet.”
—Yēyuutēek 10:39-41

Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk tisabu kuchakee yooto, kōōruruuch keey :rubiichoo ankukerta keey kōyoo kikaayi. Kiboonto keey :Toomaas rubiik chuut. Kikērootiin :kurkootik nteenee kichō :Yēesu. Kiiyyoong'ēē yoo kimii :rubiichoo ānkumwooy kule, “Kōōbēruurook :Yēyiin ōbuurtē tāloosyēēt.” Nto mii yoo kuwēēkyi keey Toomaas ānkumwoochi kule, “Toomaas, chōō cheekas bēeruutookaab āwunnyēkyuu. Itiinyēēnoo moorneeng'uung'. Itiinyoo ānkiikoochi āwung'uung' kutiiny bēeruutyēēt nyoo bo mooyēēnyuu, siichamte kule anii nyooto; iyyoong'tē kiyoo tēētārābēnootē, ānkiiyēnchi. !Keekas.” Nto yooto kuwālchi :Toomaas kule, “Wōōy, wēē! Inyiating' :Mokoryoontēnyuu, ānku inyiating' :Yēyiintēēnyuu.”

—Yoowaana 20:26-28

“Mii kuyitu :bēsyēēt, ankookuyit :bēsyoonoto
yēē makukas :biiko choo kiikubootyo kiyēē
mwooyē :Lakwataab Yēyiin. Nyōōru soboonto
:biiko choo kēēyēnchi ng'aleechaa. -Moolat ām
ng'aleechu. Makuyit :bēsyēēt nyēē māukāsyi :bi-
ko tukul choo kiikubēk Chiitaab Barak, nto yoto
makukwaanee mbēērōōsyēkwaa. Choo kiikuyey
ng'aleek chēē kāroomēch mākunyōōr soboonto.
Nto choo kiikuyey ng'aleek chēē miyootēch māku-
bootyo.” —Yoowaana 5:25b āk 28, 29

-Mōōnkētē :akweek sōō nee kule kikēēbēku āk
Kiriistō Yēēsu yoo /kikēēbātisanēēch kēēyēku
akeenke āk inee? Kunyi kikēēbēku /ankeemu-
yeech āk Kiriistō yoo /kikēēbātisanēēch suku-
ng'eet kuu yoo /kikiing'ēētēē Yēēsu meet ām kāā-
muukēywēēkaab Yēyiin, kēēnyōōru :nkacheek so-
boonto nyēē lēēl. Yoo kiikēēnoomnyē āk Kiriistō
ām meenyii, kubo man kule kiikēēnoomnyē āk i-
nee yoo /kikiing'ēētēē meet. —Rooma 6:3-5

Makume :bōōrto kubo ng'ōōkisto nteenee yoo ō-
boontē Kiriistō ām soboonwēkwook kusobtōōs
:tāmirmirookwook kuuyu /kikeechamtaak kule
ōchurtootiin. Nto yoo ōtinyē Tāmirmiryēētaab
Yēyiin nyoo kiing'ēētēē Yēēsu meet, +mākōō-
koochi bōōrwoonikwook soboonto nyēē lēēl
kubununēē Tāmirmiryēēnyii nyoo ōboontē.

—Rooma 8:10, 11

40 Churtaayeet ām Taayeetaab Yēyiin

Kāākuruutoochi :Yēyiin biikyii chakooraraach. ... Mākukōōnēēch mbo bārooyinto nyēē kēēyēchinē yiisyēēnyii nyēē -mākēēmuuytōōsii. Mākōōnēmunēēnēēch wōlēē mii :buuniikyoo ankuyeyeech kēētililiitu, ankeecham inee ākookoy.

—Luuka 1:68b, 74, 75

Chōōrōōnuutēkyuu, kuu yoo /kōōkēēkuurtoowēēch tukuuchu ku māchāktōōs kiitiliil keey ām wōlēē mii :kiy ake tukul nyoo nyēērēē bōōrto āk tāmirmiryēētaab chii. Nto yooto, okany kyaam booryēēt kēēmāchē kule kēēyēku biich chēē churtootiin kutukul ānkiiywēyē Yēyiin.

—2 Kōōriintō 7:1

Lēyyē, mbo ng'etaabiya, ng'ālyoo ake subak :nyi, ābērē kiikiineetaak wōlēē /kiibuurtooy /sikiing'reech Yēyiintēēt ānku wuu nyooto wōlēē ōbuurtooy. Kunyi nanyuun kiikāloonē kēēmwoowook ām kaayneetaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu kule, otas taay oyey kuu nyooto miisin. Ōnkētē :akweek ng'aleek choo kikiiboorwook :acheek kubununēē kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt Yēēsu. Kiy nyēē mākyook :Yēyiin ku ōtililiitu ānkōōyēku biich chēē -mōōmārtootē. Māchāktōōs murēn ake tukul ām akweek kōōnkēt wōlēē ōyibtooy koor-kēēnyii ām kēēlto nyēē tiliil ānkubo koonyit. Kikuurēēch mbōnō :Yēyiin kule sibākēēmārtootē nteenee māchē kule kiibuur kāābuurto nyēē tiliil.

—1 Tesaloonika 4:1-4, 7

Churtaayeet ām Taayeetaab Yēyiin 41

Ām kēelto nyēē wuu nyooto, kimēēchi :Yēēsu kiriinkeet saang' sukōōwuuntēē korotiikyii ng'ōōkistaab biiko. —Iburaaneek 13:12

Kisimkutooleech :Yēyiin ku /mānāākēētoow kōōrēēt kubununēē :Kāārārōokiintēēt sukung'eet kēētililiitu nyēē -mākēētinyē miyootyo ake tukul ām taayeenyii...ankoonam ātēbuutēk chēē leelach. /Kikeeyeyaak okerkeeyiitu Yēyiin ōkārāmiitu kuchurta ānkōōtililiitu. —Ēfēēsō 1:4; 4:24

Mākumiitē yooto wōloo ki bo surkwēēn :kēēltaab too ānku +/mākēēkuurēē Kēelto nyēē /kiiywēyē. Mābēētēē kēēloo :biiko choo māchurtootiin, ntee-nee mākubooyiit alak, āmāmoosāksē :chii nyoo wēētēē kēēlooto, ānkoo ku berber. —Isaaya 35:8

Nto yoo kāchāmchiin :chii kule kiikuyey ng'ōōki, kunyōōchinē :Yēyiin kaat ānkōōtiliilē ām tukuuk tukul choo māchurtootiin, kuuyu churtaat :Yēyiin /ānkiikoosēē key. —1 Yoowaana 1:9

Osyem ōbuurtooy key biiko tukul ām tāloosyēēt, ānkōōtililiitu kuuyu māmii :chii nyēē maku-kas Mokoryoontēēt yoo mātiliil. —Iburaaneek 12:14

Ōtōrōōr Yēyiin kubo wōōyintaab kaayneenyii. Olaach sirook chēē tiliilēch ānkōōkutunkyinē Yēyiin. —Tyēēnwookik 29:2

Biiko chēē /Kikiinyiityi Tāmirmiryēētaab Yēyiin

“Kunyi, yoo ōchāmē :akweek choo -mōōchurtootiin ōkoochi lōkōkwook tukuuk chēē kāroo-mēch, ii, /keemwa nee nanyuun Kōōn nyoo mii Barak? Mākōōnēm keey :nyoo miisin kukōōnook Tāmirmiryēēnyii, yoo kōōsoom.” —Luuka 11:13

Yu keewaany :bichoo kusaay, kōōtimtiimāko kōyooto kāmiitē icheek kusooyēē. /Kikiinyiityi icheek tukul Tāmirmiryēētaab Yēyiin ankwaamtaat ng'alyoontēētaab Yēyiin nyēē māmii :muyātēēt. —Yēyuutēk 4:31

“+Māākōōnook Tāmirmiryēēnyuu ankaayeyaak oyey kuu wōloo āmāktooy ānku +mooywey ng'aleekyuu.” —Ēsēkyēēl 36:27

Nto akweek mābāwook :ng'ōōki nteenee bāwook :Tāmirmiryēētaab Yēyiin yoo ōboontē Tāmirmiryoonoo. Nto yoo mātinyē :chii ām akweek Tāmirmiryēētaab Kiriistō, mā bo :nyoo Kiriistō. —Rooma 8:9

“Nteenee, +mōōnyōōru akweek kāāmuukēywēēk, yoo kōōnyōōru Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Akweek mbo chēē +mōōmwoowu ng'aleek chēē rubtooy keey āk anii.” —Yēyuutēk 1:8a

Otayee keey bōōkitēēt, āroontook. Yēē kātā wuu nyooto, okany /kiinyiitwook Tāmirmiryēētaab Yēyiin. —Ēfēēsō 5:18

Tukuukaab Kwong'uut chēē 43
/Kikēēkuurtoochi Biikaab Yēyiin

Mwooyē :Yēyiin kule, “Kyaayeyee ng'wēny āk barak āwunyuū ānku cheechuu :tukuuchoo tukul. Chiito nyi nyēē +maacham, chiito nyoo yibē keey ng'wēny, nyoo ng'woonchinē kubo ng'ōōkiswookikyii, ānkubōōtānē yoo kakas ng'ālyoontēēnyuu.”
—Isaaya 66:2

Kumwoochi :Yēēsu kule, “'Keemwaayte ānō kule yoo āmuuchē? Imuuchāktōōs :kiy ake tukul ām chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin.”
—Māārko 9:23

Lēyyē chōōrōōnuutēkyuu, -mōōmuuyē yoo /kākiing'woonchook kubo tyēmuutēk chēē /kākiibuuntēēnook. -Mookas yooto kuu kiy nyēē lēēl nyēē kayeyakay ām wōlēē ōmiitē. Nteenee ōng'ērēkiisyē kuuyu ōmiitē ōnyālilē ākoo Kāārārōokii-ntēēt, sōōnyōōru ng'erekweek miisin bēsyōōnoo.
—1 Bētērō 4:12, 13

“Makumas :Yēyiin lōōkyoo ake tukul ām koonyekaab bichoo. Mēētākubēku :biiko, nto kuriirtōōs nto kumēēysē, nto kukāsē ng'woonin, kuuyu yooto kukiibot ātēbtaab tukuuk choo kibo taay.”
—Ng'oong'uutyēēt 21:4

Kiito nyēē wōō miisin ku kuchamta :chii bāytooyiisyēētaab Yēyiin ākoo kiyēē mākwook :inee kule oyey. Nto tukuuk chuut alak tukul ku māku-kōōnook :Kōōn.
—Mataayo 6:33

**44 Tukuuk chēē /Kikēēkuurtoochi
Biiko choo /Kēētyēmē**

Imuuchē raat kuyēētyēēchi biiko choo /kakeetyem, kuuyu /kikeetyem :nkinee ankiinyaliil.

—Iburaaneek 2:18

Kunyoo mākōōturbuub :Yēyiin nyoo bāwu kaal-yeet Syeetaani ankootartaar :akweek.

—Rooma 16:20a

Yoo i-āyē bēēko chēē chaang', +mākēēboontē keey; nto yoo i-āyē āynōōsyēk, mēēbērē mākuyi-bing'. Yoo 'keeweer maata, mēēbērē makubee-ling'.

—Isaaya 43:2a

Tyēmuutyēēt ake tukul nyēē chōōnchook ku nyoo nāmē chii ake tukul. Ōmuuchē omaang'tee keey Yēyiin kuuyu mēēbērē makwaastaak /keetyemaak kukeeytee tyēmiisyēēt nyēē ōmuuchē. Nto yoo /kakeetyemaak, ku +mākōōboorwook kēēlto nyēē soochuntee ānkubōōkich. —1 Kōōriintō 10:13

Chaang' :nyāliluutēkaab chiito nyēē churtaat, nteenee irāroochē :Yēyiin ām nyāliluutēchoo tukul. —Tyēēnwookik 34:19

Kiinkētē kule ām kiy ake tukul, yēyē :Yēyiin ng'aleek chēē kāroomēch ām wōlēē mii :choo chāmē inee ankiikukwey :inee kubo kiyēē mächē.

—Rooma 8:28

Riirēē :Bēēliintonoo wōō bo kōrōsēēk kuskusyēēnyoo kuuyu /kikeetyem inee ām kēēl ake tukul kuu nkacheek ānkoo mēēbērē kikiikuchoolwookēn. —Iburaaneek 4:15

Tukuuk chēē /Kikēēkuurtoochi 45
Biiko choo Mākōōbēliis

“Mākunyōōr :chiito nyoo kēēbēliis tukuuchoo tukul ānku +māāyēku :anii Yēyiintēenyii ānkuyēk :inee lakwanyuu.” —Ng'oong'uutyēēt 21:7

“+Maayey chiito nyoo kēēbēliis kuyēk tolochtaab kōōtaab Yēyiintēenyuu, āmēēbērē makuba-kaakta subak :chiichoo kōyoo. +Māāsirchi chiichoo kaayneetaab Yēyiintēenyuu āk kaayneetaab kiriinkēētaab Yēyiintēenyuu, Yēērusālēm nyēē lēēl nyēē mākurēkunēē barak wōlēē mii :Baaba. +Māāsirchi subak chiichoo kaayneenyuu nyēē lēēl.” —Ng'oong'uutyēēt 3:12

“Chiito nyoo kēēbēliis, ku makoolaach sirook chēē leelach kuu chooto. -Māānēmūnēē kaayneetaab chiichoo kitaabuutaab soboonto, nteenee +māābooru kaayneenyii ām taayeetaab Baaba āk malayikaanikyii.” —Ng'oong'uutyēēt 3:5

“+Māākoochi chiito nyoo kēēbēliis kāāmuukēy-wēēk kōōbuurēē wōlēē ābāytooyiisyēē, kuu yoo kyāābēliisyē :anii ānkāābuurtē keey āk Baaba ām wōloo bāytooyiisyēē.” —Ng'oong'uutyēēt 3:21

“Lēyyē, nyoo yēbē yit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin biikyii. +Māāchāmchi chiito nyoo kēēbēliis kwaam āmiikaab kēētitaab soboonto nyēē miitē Kaab Yēyiin.” —Ng'oong'uutyēēt 2:7

46 Ngāloolwēech :Yēyiin Kurubta key Kwētiisyēētaab Kooruuk

Nto kurubta key āk choo kēesyootiin, āmwoowook (āmēēbērē sōō kule anii nyēē āmwooyē nteenee Mokoryoontēēt) kule māmāchāktōōs :koorko kubakaakta key āk saanteenyii. Nto yoo kātēbi kut kubakaakta key ku māmākyinē koor-koonoo /bākiimut subak. Nto yoo mā wuu nyoo, /kiichoomnyo āk saanteenyii ānkōōbuurchiin kuu kēny. Māmākyinē mbo nkinee saanteet kukwet koorkēēnyii. Tāsē taay :koorko kōōbuurtooy key saanteenyii yoo tākusoboot :saanteet. Nteenee yoo kame :saanteet, ku /kēēchāmchinē koomut key āk chiito ake tukul nyoo kacham :inee. Kātikoo kiikōōyēnchi :chiichooto Mokoryoontēēt.

—1 Kōōriintō 7:10, 11, 39

Keemwaay baa kule kurubta key āk kiruutēk, māmāchāktōōs :koorko nyoo imutaat kunoomnyo āk saanteenyii yoo tākuminyē kōōrēēt. Nteenee yoo kame :saanteet, meetakurataat. Yoo tākusoboot :saanteet ankubeeran :koorkoonoo āk chiito ake, ku kāākuchoonchooyēn. Nto yoo kame :saanteenyii, ku kaakootyaak koomut :chiito ake nto yoo-to mēēbērē kāchoonchooyēn. —Rooma 7:2, 3

“Nto anii āmwoowook ālē, chii ake tukul nyoo kakwet koorkēēnyii kubo ng'aleek alak chēē mā-nāmē key ākoo martaayeet, ku kāākōōsākyi koorkoonoo kuyēk choonchooyēn. Nto chiito nyēē keemut koorkoonoto ku kaakumarta :nkinee.” —Mataayo 5:32

+Mākōōyēēw :Yēēsu Kiriistō Kōōrēēt 47

“Yoo kāwāāyēytoowook ming'ātoonoo, +māāyēēwu chaamutaak ōyēku cheechuu sibākiibuurtē keey ām wōlooto.” —Yoowaana 14:3

Nto yooto ku +māābooru keey :Chiitaab Barak ām barak ānkumākuriiryō yooto :biikaab kōōrooni tukul ankukasa āchōōnēē boolik barak ām kāāmuukēywēēk āk lēbkēēyyēētaab Yēyiin.

—Mataayo 24:30

“Chii ake tukul nyoo kāmuy kumwooy kule nyeenyuu :inee ankutay ng'aleekyuu ām kōōroonēēb biich chēbo ng'ōōkiiswook choo tāyē Yēyiin, +maatay :nkani, Chiitaab Barak, bēsyoonoo āchōōntooy keey malayikaanik ām lēbkēēyyēētaab Baaba.” —Māārko 8:38

“Choo āchāmē, kāākēēyēku ra lōkōkaab Yēyiin. Tākutoombo mbo kut kutook kule +mākēēyēku nee ām lētuunoo. Nteenee, kiinkētē kule yoo kēēyēēw :Yēēsu, +makeekerkeeyiitu āk inee, kuuyu +makeekas inee kuu wōlēē wuu. Chii ake tukul nyoo boontēē ng'ālyoontooni mooyēēt, kumāchē kōōbuurē ām soboonto nyēē tiliil kuu wōloo wuunto :Yēēsu.” —1 Yoowaana 3:2, 3

“Kunyoo, ōchōbē keey :nkakweek, kuuyu maku-cheeraak :Chiitaab Barak.” —Luuka 12:40

“+Māwāāchōō :anii Chiitaab Barak ām Lēbkēēyyēētaab Baaba āk malayikaanikyii, ānkāātuwēn chii ake tukul kurubta keey kiyēē kiikuyey.”

—Mataayo 16:27

“Mākubot :barak āk ng'wēny, nteenee mābotē :ng'ālyoontēēnyuu.” —Luuka 21:33

Kwoonēē :Siruutēk tukul wōlēē mii :Yēyiin. Kā-roomēch :Siruutēchooto, yoo /kiinēētiisyēē /ān-kiiburyoong'tēē biiko /kēēchuulē /ānkiiboorchinē biiko kukārāmiitu kuchurta. —2 Timotēēyo 3:16

Taariit :ng'ālyoontēēng'uung' nyēē iboorwoo kēēlto nyēē āwēēsyētēē ānku lēbkēēyyēnyuu.

—Tyēēnwookik 119:105

Saay & Nyōōchi Kaat

“Kunyoo māchāktōōs ōsooyē kule: Baaba Yēyiin nyoo imiitē Barak, kutōrōriit :kaayneeng'uung'. Kuyit :bāytooyiisyēēng'uung' kuyeyakay ām wōlēēb ng'wēny kuu wōloo wuunto ām Barak. Ikōō-nēēch kiyēē kyoomē ām bēsyō ake tukul. Inyōō-wēēch kaat ām choolwookātēēnyoo, kuu yoo kā-kēēnyōōchi :nkacheek kaat choo kōōkuchoolwookēnchēēch. Itiyēēch /simakeekenteech, nteenee isateeneech wōlēē mii :Buunyoontēēt. Kuuyu inyiing' nyēē ibāytooyiisyē, anku cheekuuk :kāamuukēywēēk, ānkiitōrōōroot ākookoy. Ku wuyiit nyooto. Yoo ōnyōōchinē kaat biiko alak choo choolwookēnchook, ku nyōōwook kaat :nkinee Kōōn nyoo mii Barak. Nto yoo -mōōyēyē kuu nyooto ku mānyōōwook kaat :Kōōn.”

—Mataayo 6:9-15

Kēēltaab Yēyiin nyēbo kaararaacheet

Āmāchē kāārārookiintēēt.

Choolwookēnoot :chii ake tukul nyēē -mēēmuuchē kuyityi churtaayeetaab Yēyiin. —Rooma 3:23

Kime kāārārookiintēēt kubo anii.

Āmwooyē kuu nyooto kuuyu ānkoo ki chii nyēē ki karaam :Kāārārookiintēēt kime kubo biiko chēē miyootēch sukōōnkēt :bichoo Yēyiin.

—1 Bētērō 3:18

Māchāktōōs areeny keyy ām ng'ōōkiswookikyuu.

Mābōōrē :chiito nyoo iyēēnē ng'ōōkiswookikyii, nteenee nyōōru kiisayta :nyoo kāmwoow ng'ōōkiswookikyii ankubakaakta. —Ātiintonik 28:13

Kunyi, ōmwoowu choolwookātēēng'woong' ankoowechee keyy obe komostaab Yēyiin sukung'eet /kēēmētoowook ng'ōōkiswookikwook.

—Yēyuutēk 3:19a

Māchāktōōs akaasee keyy Yēēsu.

Nteenee mii :alake chēē kitaach chiichooto ankookaasee keyy. Kichāmchi :inee bichoo kuyēk lōkōkaab Yēyiin.

—Yoowaana 1:12

Yoo kayey kuu nyooto, āboontē man kule araraachaat.

Chii nyoo kiikuchamta Lakwataab Yēyiin kutinyē soboontaab kibchuulyo. Nto nyoo māchāmtooy ku mātinyē :nyoo soboonooto.

—1 Yoowaana 5:12

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc., as God supplies funds in answer to prayer. **For questions or more information by country, visit: www.wmp-contacts.org**

Kiiruruuchē :Wāātsōōn Goodman

Bobuch — -/Mākroollōor

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org
Sabaot HFA 285/2